

PIOTR MAZUR

PEDAGOGIKA WOBEC PROBLEMÓW SOCJALNYCH I PATOLOGII SPOŁECZNYCH – Z DOŚWIADCZEŃ OŚRODKA „ORATORIUM ŚW. JANA BOSCO” W SOLI

W 1999 roku odbył się Drugi Polski Synod Plenarny. Jednym z jego istotnych postulatów było, aby tworzyć parafialne świetlice dla dzieci i młodzieży. Zachęcano miejscowych duszpasterzy, aby do tego celu udostępniły niewykorzystane pomieszczenia plebanii czy też dawne salki katechetyczne. Nowo powstałe świetlice miały pełnić rolę ośrodków kultury katolickiej, a ich głównym celem miało być „wspieranie rodziny w wysiłkach wychowawczych, rozwijanie kultury duchowej i fizycznej młodzieży, ukazywanie miejscowej tradycji chrześcijańskiej, ożywianie działalności drużyn harcerskich, kultywowanie lokalnego folkloru, popieranie miejscowej twórczości artystycznej, współpraca z powiatowymi i gminnymi placówkami kulturalnymi”¹.

W tym samym duchu utrzymane były również postanowienia Pierwszego Synodu Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. Z mocą podkreślono, że „warto też zadbać o miejsca dla spotkań młodzieżowych z czytelnią prasy i książki katolickiej, wypożyczalnią wideokaset o treściach religijnych, z komputerami itp.”² Wychodząc naprzeciw potrzebom duszpasterskim, w wielu parafiach podjęto konkretne działania. Jedną z takich inicjatyw jest „Oratorium św. Jana Bosco” w Soli.

Rozpoczęło ono działalność na początku września 2002 r. w parafii św. Michała Archanioła w Soli. „Oratorium” pełni funkcję świetlicy, która powstała przez adaptację starego budynku gospodarczego przy miejscowej plebanii. W maju 2001 r. z inicjatywy ks. kan. Adama Gorzelewskiego postanowiono wykonać remont budynku i przeznaczyć go dla dzieci i młodzieży.³

¹ *Drugi Polski Synod Plenarny (1991–1999)*, „Pallottinum” 2001, s. 116.

² *Pierwszy Synod Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej 1996-2001*, Zamość 2001, s. 64.

³ M. C., *Oratorium św. Jana Bosco w Soli*, „Niedziela Zamojsko-Lubaczowska” 2002, nr 19, s. 4; *Pomyśleli o młodych*, „Nowa Gazeta Biłgorajska” 2002, nr 9, s. 6; L. Wójtowicz, *Nie nudzą się nawet w czasie deszczu*, „Dziennik Wschodni” z dn. 25 marca 2003, s. 8.

Głównym zamierzeniem było, ażeby nowo powstały ośrodek był miejscem, w którym każdy młody człowiek będzie mógł spędzić mile i kulturalnie wolny czas. Budynek „Oratorium” składa się z trzech pomieszczeń. Pierwsze z nich spełnia rolę małej kawiarenki, w drugim znajduje się świetlica, zaś w trzecim jest siłownia. Przed budynkiem „Oratorium” znajduje się boisko do siatkówki i koszykówki, natomiast za nim jest boisko do piłki nożnej.

Najważniejszym celem „Oratorium św. Jana Bosco” jest integralny rozwój wychowanków. Realizacja tego celu dokonuje się poprzez różne formy działania, takie jak formacja religijna, formacja społeczno-kulturalna oraz działalność sportowa. Ośrodek jest więc miejscem rozwijania zainteresowań (sport, muzyka, sztuka), a także organizowania życia kulturalnego dla młodzieży.

Istotnym zadaniem „Oratorium” jest formacja religijna dzieci i młodzieży. Cotygodniowe spotkania są doskonałą okazją do wspólnej modlitwy oraz pogłębiania prawd wiary i aktualnego nauczania Kościoła Katolickiego. Prowadzone są następujące działania duszpasterskie: przygotowanie liturgii niedzielnej Mszy Świętej, adoracja Najświętszego Sakramentu, różnego rodzaju nabożeństwa, wieczornice, apele, czuwania itp.

Do priorytetowych zadań „Oratorium” należy zaliczyć również formację społeczno-kulturalną. Jej celem jest pomoc młodemu człowiekowi w odkryciu własnej wartości oraz wykształceniu umiejętności pracy w grupie. Odkrycie własnych talentów powinno prowadzić do wykorzystania ich dla dobra innych. Ważnym elementem tej formacji jest nauczanie młodzieży wrażliwości na ludzi potrzebujących.

Przychodząca do „Oratorium” młodzież chętnie włącza się w organizację: zawodów sportowych, loterii, festiwalu kolęd, przeglądu piosenki religijnej, „Mikołaja” dla dzieci, akcji charytatywnych, odwiedzin w Domu Dziecka czy w prowadzeniu gazetki parafialnej, wystawianie sztuk teatralnych itp.

Niezwykle cenną inicjatywą młodzieży było wydawanie miesięcznika „Niedziennik”. Jego głównym celem było informowanie o aktualnych wydarzeniach z życia parafii i działalności KSM. Zdecydowanie przeważały artykuły o tematyce religijnej, poruszano również istotne problemy nurtujące lokalną społeczność. Za największy sukces tego pisma uznać należy rozbudzenie sportowego ducha wśród dzieci i młodzieży.

Na stałe w kalendarium ośrodka wpisane zostało „Zimowisko” dla dzieci z najuboższych rodzin. Członkowie KSM codziennie w godzinach przedpołudniowych prowadzą zajęcia plastyczne, muzyczne oraz liczne gry i zabawy. Sporym wyzwaniem jest dla nich to, aby jak najatrakcyjniej wypełnić czas swoim młodszym kolegom. Ponadto każdego dnia przygotowujący jest skromny posiłek dla małych podopiecznych. Warto tutaj również wspomnieć, że inicjatywa

ta w znacznej mierze możliwa jest dzięki młodzieży, która zbiera fundusze na ten cel w czasie kolędowania. Zebrane ofiary przekazywane są dla dzieci, które pragną skorzystać z „Zimowiska”.

Podejmowane w „Oratorium” prace społeczne kształtują poczucie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka, stąd też uznać je należy za autentyczną szkołę życia społecznego. Młodzież w ośrodku nabiera doświadczenia, które w przyszłości powinno owocować odpowiedzialnym zaangażowaniem w życie kulturalno-społeczne i polityczne w swojej lokalnej społeczności.

Dla młodego człowieka bardzo ważną i atrakcyjną dziedziną życia jest sport. Jego uprawianie ma na celu nie tylko podnoszenie sprawności fizycznej i zdrowia, ale również budowanie więzi przyjaźni i wzmacnianie rozwoju duchowego. Sport daje nadzieję na odnowę moralną młodych, zgodnie z przesłaniem św. Jana Bosko: „Boisko martwe – diabeł żywy, boisko żywe – diabeł martwy”⁴.

„Oratorium” swoją propozycję sportową kieruje do młodych (dziewcząt i chłopców), zwłaszcza pochodzących z rodzin biednych, niewydolnych wychowawczo, często niestety już patologicznych. Organizowane rajdy rowerowe, wyprawy w Bieszczady i Tatry, różnego rodzaju zawody i konkursy są okazją nie tylko do wytężonej rywalizacji, ale służą rozwojowi sfery duchowej na poszczególnych etapach dojrzewania dzieci i młodzieży.

* * *

„Oratorium św. Jana Bosko” ma za zadanie wychowywać dobrych chrześcijan i uczciwych obywateli. „Oratorium” to nie tylko miejsce na wspólną modlitwę, spotkania formacyjne dla scholi, ministrantów czy młodzieży. Organizowane są tu różnego rodzaju formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży, które łączą się z realizacją programów wychowawczych i rekreacyjno-sportowych. Realizowany program kulturalno-oświatowy obejmuje wiele dziedzin, zaś do jednych z najważniejszych zadań należy profilaktyka alkoholowa. Podejmowane w ośrodku inicjatywy mają na celu przede wszystkim kierować uwagę młodzieży na to, co zdrowe i pożyteczne. Różnorodne formy kultury fizycznej stanowią atrakcyjną alternatywę spędzenia wolnego czasu i są szansą na przeciwstawienie się degradacji młodych i patologii społecznych.

Tworzenie w parafiach świetlic, warsztatów, oratoriów to nie tylko dobry pomysł na wykorzystanie opuszczonych salek katechetycznych czy też niezagospodarowanych budynków gospodarczych. Dzięki tym miejscom młody człowiek ma okazję do osobistego rozwoju, zarówno fizycznego, jak i duchowego. Powstawanie tego typu placówek dla dzieci i młodzieży w znacznej mierze przyczynia się do rozwiązywania lokalnych problemów socjalnych i patologii społecznych.

⁴ *Słowo Episkopatu Polski o wychowawczych wartościach sportu*, Licheń 12 czerwca 2004 r.